

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Aleny Bačínové a soudkyň JUDr. Ireny Šolínové a Mgr. Martiny Nyplové ve věci

navrhovatelky: [REDAKCE], narozená [REDAKCE]
bytem [REDAKCE]

proti
odpůrci: [REDAKCE], narozený [REDAKCE]
trvale bytem [REDAKCE]
t. č. [REDAKCE]

o vydání předběžného opatření podle § 400 a násl. z. ř. s.

k odvolání navrhovatelky proti usnesení Okresního soudu v Trutnově ze dne 14. srpna 2025
č. j. 16 Nc 41/2025-17

takto:

- I. Usnesení okresního soudu **se mění** takto:
 1. Odpůrci se ukládá povinnost nevstupovat do domu na adrese [REDAKCE], jakož i do jeho bezprostředního okolí ve vzdálenosti 100 m a zdržet se setkávání s navrhovatelkou a navazování kontaktů s ní jakýmkoliv způsobem.
 2. Toto předběžné opatření trvá po dobu jednoho měsíce od jeho vykonatelnosti.
- II. Odpůrce je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Trutnově soudní poplatek 1 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním ani před krajským soudem.

Odůvodnění:

1. Okresní soud shora označeným usnesením zamítl návrh na vydání předběžného opatření, kterým by soud uložil odpůrci povinnost nevstupovat do domu na adrese [REDAKCE], jakož i do jeho bezprostředního okolí ve vzdálenosti 100 m a zdržet se setkávání s navrhovatelkou a navazování kontaktů s ní jakýmkoliv způsobem (výrok I). Současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).
2. Podle odůvodnění usnesení se navrhovatelka domáhala vydání předběžného opatření podle § 400 a násl. z. ř. s. Návrh odůvodnila tím, že je bývalou družkou odpůrce, přičemž ze vztahu s ním se narodily dvě děti, a to nezletilý syn [REDAKCE] a dcera [REDAKCE]. Vztah navrhovatelky a odpůrce trval do srpna roku 2022, kdy došlo k vykázaní odpůrce ze společné domácnosti, poté se odpůrce odstěhoval do obce [REDAKCE]. Kvůli dětem zůstali v kontaktu. V březnu 2025 odpůrce přišel o bydlení, vrátil se do [REDAKCE] a začal trávit čas u domu, kde bydlí navrhovatelka, jehož vlastníky jsou její rodiče. Tí mu občas umožnili přespat u nich v kůlně, dali mu polévku a umožnili mu se umýt. Postupně začal odpůrce naléhat, chtěl se k navrhovatelce vrátit a obnovit soužití.

To navrhovatelka odmítla. V květnu 2025 odpůrce získal zaměstnání i s bydlením v [REDAKCE], ve volných dnech však jezdil za navrhovatelkou, pil alkohol a křičel před domem. Nyní přespává v místní bývalé [REDAKCE]“. Kvůli chování odpůrce navrhovatelka opakovaně volala policii, je kvůli tomu pod neustálým tlakem. Dne 3. 6. 2025 po odmítnutí vstupu odpůrci do domu se odpůrce oběsil na stromě před jejich domem, avšak navrhovatelka s otcem jej zachránili. Odpůrce nadále pokračuje v popsaném jednání, navrhovatelku sleduje i v práci. Vše vyvrcholilo dne 4. 8. 2025, kdy odpůrce na navrhovatelku v práci vykonávané venku na obecních pozemcích, kdy byl velmi opilý, křičel a byl hrubý. Na jejich dům pak začal házet kameny a spadlé ořechy, snažil se dostat do domu. Navrhovatelka musela opakovaně volat policii a ta po třetím výjezdu odpůrce odvezla pravděpodobně na záchytnou stanici. Jednání odpůrce dopadá i na zdravotní stav navrhovatelky, necítí se psychicky dobře, bojí se, co by mohl odpůrce ještě horšího provést. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem se navrhovatelka domnívá, že je vážným způsobem ohrožena její svoboda a lidská důstojnost a hrozí jí i závažná újma na zdraví a tělesné integritě, proto navrhuje, aby soud ve smyslu § 400 a násl. z. ř. s. zatímně upravil vzájemné poměry účastníků. Skutečnosti uvedené v návrhu navrhovatelka osvědčila potvrzením o spolupráci vydaným dne 11. 8. 2025 Intervenčním centrem pro osoby ohrožené domácím násilím v [REDAKCE], čestnými prohlášeními kamarádek, rodičů a sestry navrhovatelky, informacemi o náhledu do katastru nemovitostí a fotografiemi poškozených rajčat. Okresní soud konstatoval, že je mu z úřední činnosti znám obsah záznamu o vykázání odpůrce, sepsaný formou úředního záznamu Policií ČR, Územní odbor [REDAKCE], Obvodní oddělení [REDAKCE] ze dne 18. 8. 2022 č. j. [REDAKCE], a obsah usnesení téhož soudu č. j. 14 Nc 41/2022-22, kterým bylo uloženo odpůrci [REDAKCE], aby nevstupoval do společného obydlí na adrese [REDAKCE] a jeho bezprostředního okolí a dále aby se zdržel setkávání s navrhovatelí, kterými byli [REDAKCE] se synem [REDAKCE] a svými rodiči, a jejich kontaktování. Usnesení se stalo vykonatelným dne 25. 8. 2022 a platilo jeden měsíc. Okresní soud poté vysvětlil procesní aspekty úpravy předběžného řízení ve věci ochrany proti domácímu násilí obsažené v § 400 a ž § 414 z. ř. s. s tím, že jde o úpravu speciální, která ovšem není úpravou úplnou, a proto se pro nařízení předběžného opatření uplatní i obecná ustanovení o. s. ř. o předběžném opatření, pokud jejich aplikace není speciální úpravou vyloučena. Pro nařízení předběžného opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí proto platí zcela ustanovení § 75c odst. 1 o. s. ř., podle kterého předseda senátu nařídí usnesením předběžné opatření, jestliže bude prokázáno, že je třeba, aby byly zatímně upraveny poměry účastníků, a jestliže budou alespoň osvědčeny skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením. Skutečnosti, které jsou rozhodující pro uložení povinnosti předběžným opatřením ve věci ochrany proti domácímu násilí, jsou vymezeny v hypotéze ustanovení § 751 odst. 1 o. z., tzn. že předběžné opatření lze nařídit jen tehdy, pokud bude osvědčeno, že společné bydlení manželů či jiné osoby, která žije v rodinné domácnosti v domě nebo v bytě, v němž se nachází rodinná domácnost manželů, se stalo pro jednoho z nich nesnesitelné z důvodu tělesného nebo duševního násilí vůči manželovi nebo jinému, kdo v rodinné domácnosti manželů žije. Ustanovení § 753 o. z. za použití § 751 o. z. tedy řeší situaci, kdy se stane další společné bydlení jiné osoby žijící v rodinné domácnosti nesnesitelným z důvodu tělesného či duševního násilí vůči němu nebo osobě s nimi žijící. V projednávané věci podala navrhovatelka jako bývalá družka odpůrce návrh, který odůvodňuje tvrzením, že odpůrce se vůči ní v roce 2022 dopouštěl fyzického násilí, pro což byl vykázán Policií ČR ze společného obydlí, a následně bylo Okresním soudem v Trutnově vydáno pod č. j. 14 Nc 41/2022-22 ze dne 25. 8. 2022 předběžné opatření, kterým bylo odpůrci uloženo, aby nevstupoval do společného obydlí na adrese [REDAKCE] a jeho bezprostředního okolí a aby se zdržel setkávání s navrhovatelí, kterými byli [REDAKCE] se synem [REDAKCE] a svými rodiči, a jejich kontaktování. V době vydání

Shodu s prvopisem potvrzuje [REDAKCE].

předběžného opatření soudem obýval odpůrce obydli společně s navrhovatelkou. V současné době tomu tak již více než 3 roky není a vzhledem k tomu, že se jedná o dům ve vlastnictví rodičů navrhovatelky, nesvědčí odpůrci k tomuto obydli žádný právní důvod k jeho užívání. Pojmovým znakem ochrany před domácím násilím je, že se násilí vyskytuje mezi osobami blízkými a násilná a ohrožená osoba sdílí společnou domácnost. V dané věci má soud za to, že ani jeden z těchto pojmových znaků není naplněn, když společnou domácnost navrhovatelka s odpůrcem nevedou po dobu cca 3 roků a v jejich případě se nejedná ani o osoby blízké, když družský vztah byl ukončen v roce 2022. Dle soudu v tomto případě tedy nelze poskytnout navrhovatelce ochranu před chováním odpůrce postupem dle § 400 a násl. z. ř. s., a proto byl návrh zamítnut.

3. O nákladech řízení okresní soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., když nebylo zjištěno, že by procesně úspěšnému odpůrci nějaké náklady řízení vznikly.
4. Navrhovatelka v podaném odvolání zopakovala důvody, pro které se domáhala poskytnutí soudní ochrany. Vyslovila přesvědčení, že jednání odpůrce vykazuje známky trestného činu nebezpečného pronásledování podle § 354 z. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Znovu popsala jednání odpůrce, které mělo a má za cíl znovu navázat kontakt s navrhovatelkou jakožto jeho bývalou partnerkou přes její zjevný nesouhlas. Zopakovala, že toto jeho jednání je, především pod vlivem alkoholu, nevyzpytatelné, a vzbuzuje v navrhovatelce důvodnou obavu o její zdraví a život, má negativní dopady i na život jejích blízkých lidí (rodiče, děti) a také na společenské postavení navrhovatelky, neboť žije na malé vesnici, kde se všichni znají. Vyslovila nesouhlas se závěrem okresního soudu, že není možné návrhu vyhovět, pokud účastníci již nežijí ve společné domácnosti, neboť v tomto případě se jedná o post-separační násilí definované jako vystupňované násilí, které se objevuje po ukončení vztahu a je specifickou formou domácího násilí, často s mnohem agresivnější dynamikou. Poukázala na ustanovení § 3021 odst. 1 a 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále o. z.), z jehož textu dovozuje, že navrhovatelka je s ohledem na jednání odpůrce obětí domácího násilí, ačkoli v současné době není s odpůrcem v žádném vztahu a ani s ním nesdílí společnou domácnost. Navrhovatelka dále poukázala na publikaci policejní psycholožky doc. Ludmily Čírtkové, „Domácí násilí – nebezpečné rodinné vztahy ve 21. století“ (2020), v níž se autorka věnuje i tématu post-separačního násilí. Dle Čírtkové je post-separační násilí součástí domácího násilí, protože zahrnuje pokračující nebo nově vzniklé formy násilí a kontroly vůči bývalému partnerovi i po rozchodu či separaci. Násilí, kterého se v současné době odpůrce vůči navrhovatelce dopouští (nebezpečné pronásledování), se v odborné literatuře nazývá „expartner stalking“. Vyznačuje se tím, že se zhrzený partner snaží všemi prostředky udržet nad bývalým protějškem moc a kontrolu. Motivem takového jednání je snaha o obnovu vztahu, pomsta za zničený vztah, případně kombinace obojího. Expartner stalking v sobě zahrnuje i vyhrožování sebevraždou, násilné vnikání do objektu spojeného s přítomností bývalého partnera, neustálé sledování toho, co bývalý partner dělá, s kým tráví volný čas apod. Navrhovatelka navrhla, aby odvolací soud změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že bude nařízeno předběžné opatření v jí navrženém znění.
5. Odvolání bylo podáno včas osobou k němu oprávněnou (§ 201, § 204 o. s. ř.). Odvolací soud proto přezkoumal jím napadené usnesení, a to v neveřejném zasedání (§ 214 odst. 2 písm. c/ o. s. ř.) a pouze z důvodů vztahujících se k tomu, co soud prvního stupně řešil v jeho výroku (§ 212a odst. 6 o. s. ř.). Dospěl k závěru, že soud prvního stupně sice správně zjistil skutkový stav věci, avšak na jeho základě dospěl k nesprávným právním závěrům.
6. Podle § 3021 odst. 1 – 3 o. z.
 1. *Domácím násilím se rozumí násilné jednání vůči oběti v jakékoli formě, při kterém zpravidla dochází ke zneužívání moci nebo nerovného postavení a kterým*

- a) bylo nebo mělo být neoprávněně zasaženo do její tělesné integrity,
- b) bylo nebo mělo být neoprávněně opakovaně nebo vážně zasaženo do její duševní integrity, svobody nebo důstojnosti, zejména v intimní oblasti, do její vážnosti, cti nebo soukromí nebo
- c) byla vážně ohrožena nebo narušena její schopnost uspokojovat své základní potřeby nebo základní potřeby členů společné domácnosti.

2. Oběti domácího násilí může být

- a) osoba, která s osobou dopouštějící se domácího násilí žije nebo žila ve společné domácnosti, nebo osoba, jejíž domácnost osoba dopouštějící se domácího násilí opakovaně a dlouhodobě navštěvuje,
- b) osoba blízká nebo ten, kdo jí dříve byl, nebo rodič společného dítěte nebo ten, kdo s osobou dopouštějící se domácího násilí vykonává rodičovskou odpovědnost.

3. Ustanovení § 751 až 753 se použijí obdobně v případě společného bydlení jiných osob, než jsou manželé.

7. Podle § 402 odst. 1 z. ř. s. návrh na nařízení předběžného opatření musí obsahovat též vylíčení skutečností, které osvědčují, že se odpůrce dopustil nebo dopouští na navrhovateli nebo jiné osobě, která ve společné domácnosti žije, jednání vykazujícího znaky domácího násilí¹⁰ anebo vylíčení skutečností, které osvědčují nežádoucí sledování nebo obtěžování navrhovatele.
8. Podle § 405 odst. 1 z. ř. s. vyhoví-li soud návrhu, uloží odpůrci předběžným opatřením zejména, aby
 - a) opustil společné obydlí, jakož i jeho bezprostřední okolí, nezdržoval se ve společném obydlí nebo do něj nevstupoval,
 - b) nevstupoval do bezprostředního okolí společného obydlí nebo navrhovatele a nezdržoval se tam,
 - c) se zdržel setkávání s navrhovatelem, nebo
 - d) se zdržel nežádoucího sledování a obtěžování navrhovatele jakýmkoliv způsobem.
9. Soud prvního stupně učinil v přezkoumávaném usnesení správný skutkový závěr, že navrhovatelce se podařilo přinejmenším osvědčit tvrzení obsažená v jejím návrhu na nařízení předběžného opatření na ochranu proti domácímu násilí. Jeho závěr, že tomuto návrhu nelze vyhovět s ohledem na okolnost, že účastníci již nežijí ve společné domácnosti a jejich družský vztah byl ukončen v roce 2022, je však chybný. Soud prvního stupně totiž na jím zjištěný skutkový stav chybně aplikoval ustanovení §§ 751 – 753 o. z. a nikoli ustanovení § 3021 o. z. Již ze samotného znění tohoto ustanovení je přitom zřejmé, že oběti domácího násilí může být i navrhovatelka, neboť byla dříve osobu blízkou odpůrci a současně je rodičem jejich společných dětí (viz § 3021 odst. 2 písm. b/ o. z.). Ustanovení § 402 odst. 1 z. ř. s. současně výslovně počítá i s tím, že nařízení předběžného opatření na ochranu proti domácímu násilí podle §§ 400 – 405 z. ř. s. se mohou domáhat i osoby, které jsou vystaveny nežádoucímu sledování nebo obtěžování. Odvolací soud současně plně přisvědčuje odvolací argumentaci navrhovatelky, že jednání, jehož se vůči ní odpůrce přinejmenším od března 2025 dopouští, má typické znaky post-separčního psychického násilí, neboť jeho intenzita je taková, že dlouhodobě opakovaně zasahuje do duševní integrity, svobody a důstojnosti, do vážnosti, cti a soukromí navrhovatelky (viz § 3021 odst. 1 písm. b/ o. z.) a navíc v ní permanentně vyvolává obavu, že tohoto psychického násilí přeroste do násilí fyzického.
10. S ohledem na výše popsané odvolací soud podle § 220 o. s. ř. změnil odvoláním napadené usnesení soudu prvního stupně tak, že předběžné opatření ve znění požadovaném navrhovatelkou nařídil, neboť toto bylo plně v souladu s ustanovením § 405 odst. 1 písm. b), c) a d) z. ř. s. Pro přehlednost současně stanovil dobu trvání předběžného opatření 1 měsíc od jeho vykonatelnosti (§ 408 odst. 1 z. ř. s.) přímo ve výroku usnesení (výrok I).
11. Vzhledem k tomu, že v případě předběžného opatření podle § 400 a násl. z. ř. s. nelze zpravidla očekávat navazující řízení ve věci samé, v němž by mělo být o nákladech řízení o předběžném opatření rozhodnuto podle § 145 o. s. ř., odvolací soud rozhodl současně se změnou prvoinstančního rozhodnutí o nákladech řízení před soudy obou stupňů

(§ 224 odst. 1 a 2 o. s. ř.). Navrhovatelka v nich podle konečného výsledku řízení procesně uspěla, proto by podle § 142 odst. 1 o. s. ř. měla právo na jejich náhradu. Podle obsahu spisu jí však žádné náklady nevznikly, a proto nebylo právo na jejich náhradu přiznáno žádnému z účastníků (výrok II).

12. Navrhovatelka je od povinnosti zaplatit soudní poplatek osvobozena ze zákona (viz § 11 odst. 2 písm. p) z. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Povinnost zaplatit soudní poplatek z návrhu proto podle § 2 odst. 3 věty první zákona o soudních poplatcích přešla na odpůrce. Výše poplatku byla stanovena podle položky 5 sazebníku soudních poplatků. Lhůta k plnění se opírá o § 160 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustné odvolání ani dovolání.

Usnesení je vykonatelné vydáním.

Navrhovatel má právo podat návrh ve věci samé a možnost podat návrh na prodloužení doby trvání předběžného opatření podle § 410 a násl. z. ř. s. V případě podání návrhu na prodloužení předběžného opatření se prodlužuje doba trvání předběžného opatření podle § 405 do doby, než soud o návrhu na prodloužení rozhodne.

Hradec Králové 11. září 2025

JUDr. Alena Bačínová v. r.
předsedkyně senátu